

Svar på skriftligt spørgsmål om gällande uppfyllandet av invandrarnas försörjningsförutsättningar under coronakrisen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 258/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Pia Kauma /saml:

Hur mycket ska en utlänning som vistas i Finland förtjäna under undantagsförhållandena för att få behålla sitt uppehållstillstånd och

kan man under coronakrisen ge efter på den strama tolkningen att inkomster från olika branscher inte kan sammanslås, och således möjliggöra sammanslagning av inkomster från olika branscher så att försörjningsförutsättningen kan uppfyllas?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Upphållstillstånd beviljas på olika grunder, vilka regleras i utlänningslagen (301/2004), lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning (907/2017), den så kallade säsongarbetslagen, lagen om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern förflyttning av personal (908/2017), den så kallade lagen om företagsintern förflyttning, samt lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete (719/2018), dvs. den så kallade lagen om studerande, forskare och volontärarbetare. Upphållstillstånd kan således beviljas till exempel av arbetsrelaterade skäl (bland annat uppehållstillstånd för arbetstagare, tillstånd för säsongarbete), för familjemedlem (uppehållstillstånd för familjemedlem), för studerande (uppehållstillstånd för studier) eller för den som får internationellt skydd.

Upphållstillståndet för arbetstagare är i regel begränsat enligt bransch. En person kan alltså i allmänhet byta arbete fritt om hen beviljats uppehållstillstånd för arbetstagare inom en viss bransch, tillståndet är i kraft och det nya arbetet är inom samma bransch. En person kan även arbeta åt flera arbetsgivare och inkomsterna kan därmed bestå av flera olika arbeten. Om en person beviljats uppehållstillstånd för en specifik arbetsuppgift, till exempel som specialsakkunnig, kan personen på motsvarande sätt utföra liknande arbete även i en annan arbetsgivares tjänst. Även i sådana fall kan inkomsterna uppkomma av flera olika arbeten. Om uppehållstillstånd för arbetstagare beviljats endast för anställning hos en viss arbetsgivare och personen ändå vill byta arbetsgivare eller bransch måste hen ansöka om nytt uppehållstillstånd.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 258/2020 rd

Om försörjningsförutsättningen när uppehållstillstånd beviljas föreskrivs allmänt i 39 § i utlänningslagen. Bestämmelser om försörjningsförutsättningen som tillämpas på uppehållstillstånd som beviljas för arbete finns dessutom i 73 § 3 mom. i utlänningslagen gällande uppehållstillstånd för arbetstagare och i 77 § 3 mom. gällande övriga uppehållstillstånd som beviljas för förvärvsarbete. Arbets- och näringsbyrån prövar om försörjningen är tillräcklig gällande uppehållstillstånd för arbetstagare. För de första uppehållstillstånden som beviljas för annat förvärvsarbete prövar Migrationsverket försörjningens tillräcklighet och fattar beslut i ärendet.

Enligt 73 § 3 mom. och 77 § 3 mom. i utlänningslagen ska försörjningen vara tryggad uttryckligen genom inkomster från förvärvsarbete, inte till exempel genom den sökandes besparingar eller annan förmögenhet. Försörjningen ska vara tryggad under uppehållstillståndets giltighetstid. En utlänning ska alltså ha tillräckligt regelbundna inkomster så att försörjningen är kalkylerat tryggad under tillståndets hela giltighetstid. Försörjningsförutsättningen anses uppfyllas när lönen som betalas för heltidsarbete är minst i enlighet med miniminivån i det kollektivavtal som tillämpas på arbetet i fråga. Om ett tillämpligt kollektivavtal saknas ska lönen motsvara den allmänna lönenivån i liknande uppgifter. Om kollektivavtal saknas ska bruttolönen år 2020 vara minst 1 236 euro per månad.

Det bör ändå observeras att uppehållstillstånd som beviljats på grundval av något annat än arbete ofta omfattar rätten att arbeta och personen behöver i allmänhet inte ett separat arbetstillstånd. Så är fallet till exempel om uppehållstillstånd beviljats på basis av familjeband eller en utlänning har fått internationellt skydd. I dessa fall är det fråga om obegränsad rätt att arbeta och personen kan således arbeta inom vilken bransch som helst och inkomsterna kan även uppkomma från arbete inom olika branscher. Även studerande har rätt att arbeta, men rätten är tidsmässigt begränsad, dvs. en studerande kan också arbeta inom vilken bransch som helst och inkomsterna kan uppkomma från arbete inom olika branscher så länge arbetet inte överskrider 25 h/vecka i genomsnitt (under läsåret).

År 2019 beviljades cirka 13 000 familjemedlemmar det första uppehållstillståndet och 10 500 fick fortsatt tillstånd medan knappt 3 000 personer fick internationellt skydd. Alla dessa har obegränsad rätt att arbeta. År 2019 beviljades cirka 12 000 första arbetsrelaterade uppehållstillstånd och drygt 9 000 fortsatta tillstånd. I dessa är rätten att arbeta alltid begränsad på något sätt.

Regeringen gav 2.4.2020 en proposition med förslag till lagar om temporär ändring av utlänningslagen och lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning (RP 36/2020 rd). Riksdagen godkände regeringens förslag med ändringar och rikets president fastställde 9.4.2020 ändringarna i utlänningslagen (208/2020), säsongsarbetslagen (209/2020), lagen om företagsintern förflyttning (210/2020) och lagen om studerande, forskare och volontärarbetare (211/2020). Ändringarna trädde i kraft 9.4.2020 och gäller till och med 31.10.2020. Lagändringarna möjliggör att de tredjelandsmedborgare som vistas i landet med arbetsrelaterade uppehållstillstånd eller tillstånd enligt säsongsarbetslagen kan byta arbetsgivare och bransch utan att ansöka om fortsatt tillstånd. Utlänningslagstiftningen möjliggör i normala förhållanden, på det sätt som ovan beskrivits, inte branschbyte från den bransch som anges i det första tillståndet till en annan, utan ansökan om fortsatt tillstånd. I samband med ansökan om fortsatt tillstånd är det

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 258/2020 rd

möjligt att byta bransch. Till utlänningslagen, säsongsarbetslagen, lagen om företagsintern förflyttning och lagen om studerande, forskare och volontärarbetare tillkom nu tillfälliga bestämmelser, enligt vilka de tredjelandsmedborgare som enligt dessa lagar redan vistas lagligt i landet får arbeta i uppgifter som är viktiga för försörjningsberedskapen och arbetsmarknaderna. För tillstånden enligt säsongsarbetslagen gäller bestämmelserna även dem som kommer senare till landet.

Helsingfors 28.4.2020

Inrikesminister Maria Ohisalo